

Яковенко О. О.,
студентка першого курсу напряму
«Медіакомунікації» Інституту журналістики
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Yakovenko Olena,
First-Year Student
of the Media Communications
of the Institute of Journalism
of Taras Shevchenko National University of Kyiv

УДК 007:659.3:070.133

Концепція інформаційної безпеки України в контексті становлення соціально відповідальної журналістики

Concept of information security of Ukraine in the context of formation of socially responsible journalism

РЕФЕРАТ. У статті проаналізовано Концепцію інформаційної безпеки України з погляду відповідності цього документа концепції соціальної відповідальності медіа. Мета дослідження полягає у з'ясуванні, як Концепція інформаційної безпеки України сприяє становленню соціально відповідальної журналістики, а також формулюванні рекомендацій щодо вдосконалення стратегічного документа держави у частині забезпечення соціальної відповідальності працівників медіасфери. У процесі дослідження було застосовано методи аналізу, синтезу інформації для дослідження кожної структурної одиниці документа та узагальнення отриманих висновків; порівняння для зіставлення світового та українського досвіду розробки теорії соціальної відповідальності; абстрагування, щоб виокремити у Концепції положення, які стосуються регламентації соціальної відповідальності медіа, визначити характер впливу документа на становлення соціально відповідальної журналістики та його функції у цьому процесі; а також дедуктивний метод задля того, щоб окремі погляди та критичні зауваження наукової спільноти та власний досвід співвіднести з текстом Концепції.

Виокремлено ключові положення Концепції, які мають практичне значення для розвитку теорії соціальної відповідальності в Україні; визначено характер впливу документа на становлення соціально відповідальної журналістики та його функції у цьому процесі у разі імплементації Концепції на законодавчому рівні; а також сформульовано рекомендації щодо вдосконалення документа в частині оптимізації журналістської діяльності як соціально відповідальної.

Підтверджено, що проект Концепції інформаційної безпеки України на сьогодні не є досконалим з погляду відповідності цього документа концепції соціально відповідальної журналістики і потребує доопрацювання.

Ключові слова: інформаційна безпека; соціально відповідальна журналістика; інформаційна політика; інформаційний простір.

ABSTRACT. This article provides analysis of the Concept of Information Security of Ukraine from the point of view of compliance of this document to the concept of social responsibility of the media. The main objective of the study is to find out how the Concept of Information Security of Ukraine promotes socially responsible journalism, and to present recommendations for improving the strategic document of the state in a part of ensuring social responsibility of the media sphere. The methodology of the study has been provided by methods of analysis and synthesis of information (in order to study of each structural unit of the document and summarize findings); method of comparison (in order to compare the international and Ukrainian experience of development of the theory of social responsibility); method of abstraction (in order to separate theses that describe the regulation of social responsibility of the media and determine the impact of the document on the formation of socially responsible journalism and its function in this process); and also deductive method (in order to relate the views of the scientific community and personal experience to the text of the Concept).

It has been studied out the key theses of the Concept, which have practical significance for the development of the theory of social responsibility in Ukraine. It has been determined the impact of the document on the development of socially responsible journalism and its function in case of legislative implementation of the Concept and presented recommendations for improving the project in the part of optimization of journalist's work as socially responsible activity.

As a result, it has been confirmed that the draft Concept of Information security of Ukraine today is not perfect in terms of compliance with this document, the concept of socially responsible journalism and in need of revision.

Keywords: information security; social responsibility of the media; information policy; information space.

Вступ. Постановка проблеми полягає в необхідності теоретико-методологічного аналізу Концепції інформаційної безпеки України як документа, який регулює стабільність внутрішнього інформаційного простору країни, визначає потенційні зовнішні загрози і шляхи протидії їм та обумовлює становлення соціально відповідальної журналістики як складової інформаційної безпеки.

На жаль, до сьогодні не прийнято закону, який би визначав концепцію державної інформаційної політики України. Відповідно, у країні немає єдиного плану чи стратегії розвитку інформаційної галузі. Протягом 2002–2010 рр. в Україні були три спроби ухвалити концепцію державної інформаційної політики: у 2002, 2009 та 2010 рр. 11 січня 2011 р. черговий проект концепції [1] вже прийняли у першому читанні за основу і направили на доопрацювання Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, після чого державотворці втратили інтерес до цієї проблематики. Нова хвиля актуалізації питання була спричинена суспільно-політичною обстановкою в державі, агресією Росії, окупацією Криму та воєнними діями на Сході. Однією з причин цих подій є російські масово-інформаційні впливи, яким Україна не могла протистояти через розбалансованість національного інформаційного простору. Адже медіа розглядалися переважно як бізнес, відповідно не стояло питання підвищення соціальної відповідальності працівників галузі.

У 2015 р. було створено Міністерство інформаційної політики, основним завданням якого було саме розроблення стратегічного документа, який би визначав інформаційну політику України, забезпечував регулювання національних та іноземних інформаційних потоків у державі та регламентував способи протидії зовнішньоінформаційним впливам. У результаті 9 червня 2015 р. було оприлюднено Концепцію інформаційної безпеки України. Документ викликав чимало запитань і критики. Свої рекомендації ще в липні 2015 р. надав Офіс Представника ОБСЄ з питань свободи слова [2]. До сьогодні тривають дискусії серед українських експертів, але немає системного аналізу положень документа. Проект так і не затверджено на законодавчому рівні.

Проте ефективна імплементація Концепції неможлива без побудови громадянського суспільства, а головним інструментом у цьому процесі є саме соціально відповідальна журналістика [3]. Тому на сьогодні надзвичайно актуальним є розгляд Концепції з точки зору ефективності побудови

громадянського суспільства, а також її доопрацювання шляхом залучення наукової спільноти, фахівців у сфері інформаційної безпеки, влади, представників інститутів громадянського суспільства (створення робочої групи, організація публічних обговорень) та залучення міжнародного досвіду.

Мета статті – виявити, як Концепція інформаційної безпеки України сприяє становленню соціально відповідальної журналістики, а також сформулювати рекомендації щодо вдосконалення стратегічного документа держави у частині забезпечення соціальної відповідальності працівників медіасфери.

Відповідно до мети роботи сформульовано такі завдання:

- проаналізувати Концепцію інформаційної безпеки України, розроблену в 2015 р., з погляду відповідності цього документа концепції соціально відповідальної журналістики та визначити недоліки документа;
- виокремити ключові положення Концепції, які мають практичне значення для розвитку теорії соціальної відповідальності в Україні;
- визначити характер впливу документа на становлення соціально відповідальної журналістики та його функції у цьому процесі у разі імплементації Концепції на законодавчому рівні;
- сформулювати рекомендації щодо вдосконалення проекту в частині оптимізації журналістської діяльності як соціально відповідальної.

Теоретичне підґрунтя. Аналіз досліджень і публікацій із зазначеної теми свідчить, що інформаційній безпеці як основному критерію ефективності державної інформаційної політики з кінця ХХ ст. приділяли і приділяють серйозну увагу відомі зарубіжні вчені: Л. Браун, З. Бжезинський, У. Боудіш, Н. Вінер, П. Кеннеді, Г. Кіссінджер, Л. В. Кокс, М. Лібікі, С. Мец, Дж. Стейн, Томас, Е. Тоффлер, С. Хантінгтон, Ч. Флавін, Х. Френч та багато інших.

Дослідженню інформаційної вразливості суспільства, визначенню інформаційних загроз для держави та пошукам оптимальної політики інформаційної безпеки, яка базується на засадах соціальної відповідальності, приділяють увагу і вітчизняні науковці: І. Білько, І. Горбатенко, Т. Грінченко, В. Долгов, О. Литвиненко, Є. Макаренко, А. Мінін, В. Мунтіян, М. Ожеван, О. Петров, Г. Почепцов, О. Старіш, О. Таликін, А. Чічановський, В. Шкляр, А. Юричко та ін.

Присвячено чимало наукових праць відомих зарубіжних і вітчизняних дослідників концепції

соціально відповідальної журналістики, дослідженню якості медіапростору та особливостей діяльності журналістів в умовах формування громадянського суспільства. Зокрема Д. Маккуейл у праці «Журналістика і суспільство» [4] оперує поняттями «полів» економіки, політики і журналістики, які накладаються на такі структури, як національне суспільство, медіасистема тощо. Цікавою є думка Дж. Мак-Мануса, який наголошує на тому, що мас-медіа зобов'язані розвивати стандарти своєї діяльності як соціально активних медіа на протигагу руйнівним соціально недієвим практикам [5]. У своїх роботах М. Кастельс [6] наголошує на взаємодії аудіовізуального середовища, продукowanego медіа, із суспільством. Відповідні питання розглядали і науковці В. Теплюк, О. Чемишев та ін.

Методи дослідження. У процесі дослідження були застосовані методи аналізу, синтезу інформації для дослідження кожної структурної одиниці документа та узагальнення отриманих висновків; порівняння для зіставлення світового та українського досвіду розробки теорії соціальної відповідальності; абстрагування, щоб виокремити у Концепції положення, які стосуються регламентації соціальної відповідальності медіа, визначити характер впливу документа на становлення соціально відповідальної журналістики та його функції у цьому процесі; а також дедуктивний метод задля того, щоб окремі погляди та критичні зауваження наукової спільноти та власний досвід співвіднести з текстом Концепції.

Результати дослідження. Після ознайомлення з Концепцією можна зазначити такі суттєві недоліки: неактуальність поданих визначень базових термінів, які стосуються сучасної політичної науки; незрозумілість мети документа та його практичного значення [7]; не зазначені інтереси громадянина/суспільства/держави, на захист яких спрямована Концепція; чітко не визначені принципи і завдання державної політики [8]; не повністю сформульовані загрози, деякі із зазначених мають двозначний характер [9]; документ не передбачає створення ефективної системи державного управління інформаційною безпекою.

З огляду на необхідність впровадження український інформаційний простір концепції соціальної відповідальності медіа критичним є *недосконалий поняттєвий апарат*, тобто на сьогодні ми не маємо чіткої сформованої системи термінів, якими б медіа могли регламентувати свою діяльність та оперувати під час виконання обов'язків. Тож терміни, зазначені в Концепції, мають бути перевірені на відповідність сучасним підходам політичної науки. Навіть незважаючи на те, що деякі терміни дуже влучні та актуальні, вони мають також бути науково обґрунтованими.

Корективи варто внести у такі поняття:

Інформаційний суверенітет – саме визначення цього терміна має внутрішню суперечність з огляду на те, що в сучасному світі кордони все більше нівелюються. До того ж, недоречно поширювати цей термін на інформаційний простір, який сам по собі за визначенням не має кордонів. На це також звернули увагу в ОБСЄ.

Національний інформаційний продукт – неможливо одним реченням дати визначення такому масштабному явищу, тут потрібна методологічна система. Наприклад, саме як методологічну систему трактують це поняття в Канаді, Франції, Великобританії тощо.

Сталий розвиток – це не стан, як його визначає Концепція, а процес. Визначення терміна в Концепції ідентичне поняттю інформаційної безпеки, що призводить до смислової плутанини.

Також суттєвим недоліком є *незрозумілість мети документа та його практичного значення*. Про це йдеться і в рекомендаціях ОБСЄ. Прийняття Концепції – це політичне рішення, яке є наслідком існування певної потреби і має вести або до позитивних змін, або до унеможливлення негативних явищ. Тільки в такому разі можна говорити про ефективність Концепції.

Однією з першочергових потреб на сьогодні є стабілізація інформаційного простору шляхом підвищення рівня соціальної відповідальності медіа та як наслідок – забезпечення формування громадянського суспільства [7]. Це чітко має звучати в документі як політичний курс в інформаційній сфері. Недоліком документа є те, що потреба не сформульована, тому не зрозуміло, яка мета Концепції і до яких змін її прийняття має привести. Загалом у Концепції є кілька варіантів:

– «створення передумов розвитку такого потенціалу інформаційної сфери України, за якого забезпечується її випереджальний розвиток, а зовнішні негативні впливи не створюють реальних небезпек національній інформаційній безпеці держави» (Вступ) [2];

– «забезпечення інформаційного суверенітету» (Стаття 1) [2];

– «визначення підходів до захисту та розвитку національного інформаційного простору для всебічного інформаційного забезпечення українського суспільства» (Стаття 1) [2].

Перші дві тези є занадто загальними, такою може бути мета загалом державної інформаційної політики, ніж одного документа. Остання теза цілком можлива, але відкритим залишається питання, чи така мета справді відображає потребу, яка є у сфері інформаційної безпеки.

Ключовими є положення Концепції, які мають практичне значення для розвитку теорії соціальної відповідальності в Україні. Насамперед,

це *інтереси громадянина/суспільства/держави, на захист яких спрямована Концепція*. Інформаційні потреби та інтереси в документі сформульовані занадто узагальнено. Стаття 6 [2], присвячена інтересам, має бути істотно розширена і дописана. Треба детально подати фундаментальні принципи соціально відповідальної журналістики. Наприклад, потреба у «*продукуванні стратегічного контенту*» не має жодного значення для громадянина України. Інформаційна безпека українця неможлива без:

- свободи висловлення думок у будь-який час та будь-яким способом;
- можливості отримати зрозумілою мовою повну та правдиву інформацію про події у державі та світі [10];
- доступу до інформації про діяльність органів влади;
- захисту від маніпулятивних впливів недобросовісних медіа [5];
- очищення інформаційного простору від «джинси» та пропаганди алкоголю і цигарок;
- доступу до зразків вітчизняної та світової культури тощо.

Саме детальний перелік реальних потреб у ланцюзі громадянин/суспільство/держава, який базується на принципах соціальної відповідальності, повинен бути поданий у Концепції. Відповідно до основних інформаційних потреб та інтересів треба описати потенційні загрози, тобто те, що обмежуватиме громадянина у вільному доступі до потреби, а отже, – загрожуватиме інформаційній безпеці. Конкретні інтереси – це конкретне бачення ризиків і завдань державної політики.

Важливим положенням також є *державне управління інформаційною безпекою*. Варто зауважити, що документ не передбачає створення дієвої системи державного управління інформаційною безпекою. Оскільки не визначені коректно проблеми і потреби, які слід вирішувати, поза увагою залишилася чи не найважливіша потреба в ефективному державному управлінні інформаційною безпекою.

Станом на початок 2014 р. ті чи інші функції гарантування інформаційної безпеки виконували сім державних інституцій: Рада національної безпеки і оборони України (РНБОУ), Служба безпеки України, Міністерство культури, Міністерство освіти, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство закордонних справ, Держкомтелерадіо [7]. Розподілення повноважень між цими інституціями в сфері інформаційної безпеки було неефективним; повноваження часто дублювалися, а частина функцій не мала належного виконання. Координація дій цих структур в частині гарантування інформаційної безпеки не відбувалася, єдиної стратегії чи доктрини для цієї діяльності не було,

політичної волі теж. Тобто ми не можемо говорити про принцип соціальної відповідальності медіа, якщо навіть не впроваджено чіткої системи взаємодії найважливіших з точки зору організації інформаційного простору інституцій. Ми не можемо говорити про соціальну відповідальність медіа як передумову формування громадянського суспільства, якщо на всіх рівнях не любіється і не контролюється це питання [11]. У 2014 р. ситуація ускладнилася через утворення Міністерства інформаційної політики, де замість концентрації функцій управління інформаційною безпекою в кризовій ситуації відбулося їх розпорошення. Вкрай необхідно налагодити ефективний менеджмент в системі інформаційної безпеки. Також варто звернути увагу на статтю 10 [2], в якій мали бути прописані повноваження різних органів влади у сфері інформаційної безпеки.

Принциповим є характер впливу документа на становлення соціально відповідальної журналістики та його функції у цьому процесі у разі імплементації Концепції на законодавчому рівні. На сьогодні створене медіа аудіовізуальне середовище, з яким постійно взаємодіють українці [6], більшою мірою збудує суспільні настрої, аніж впорядковує думки і вибудовує системне бачення та розуміння суспільно-політичних процесів в Україні і світі. Тому на основі аналізу світового й вітчизняного досвіду в розробці теорії соціальної відповідальності варто виокремити ключові положення, які має регламентувати Концепція, а саме:

- діяльність медіа базується на високих професійних стандартах інформативності, правдивості, точності, об'єктивності та балансу [5];
- медіа не просто інформують громадськість, вони відповідають перед суспільством за наслідки, до яких приведе висвітлена інформація [5];
- медіа характеризуються високим рівнем саморегуляції в межах закону та існуючих інститутів [10];
- медіа уникають та всіляко протистоять інформації, яка може призвести до злочину, насильства, цивільних заворушень [5];
- у цілому ЗМІ, як і суспільство, є плюралістичними, тому забезпечують всебічну доступність до інформації всіх і кожного, репрезентуючи різні точки зору, зокрема меншості [11].

Відповідно, функції документа полягають: у регулюванні механізмів забезпечення всебічної поінформованості українського суспільства щодо основних векторів розвитку держави, реальної політичної та економічної ситуації, своїх прав та обов'язків тощо; правовій оцінці внутрішнього інформаційного простору країни; визначенні потенційних зовнішніх загроз і шляхів протидії їм. А також у забезпеченні реалізації концепції соціально відповідальної журналістики, яка має на меті:

підвищення стандартів медіадіяльності відповідно до вимог сучасності; усвідомлення журналістами наслідків власної професійної діяльності для суспільства і держави в цілому; максимальне сприяння формуванню суспільного розуміння актуальних питань і подій, а не отримання максимального прибутку для власників медіабізнесу. Ці основоположні принципи мають бути обумовлені стратегічним документом держави.

Отже, на основі детального аналізу Концепції інформаційної безпеки з погляду відповідності цього документа концепції соціально відповідальної журналістики сформульовано такі *рекомендації щодо вдосконалення проекту в частині оптимізації журналістської діяльності як соціально відповідальної*:

- створити робочу групу із представників наукової спільноти, фахівців у сфері інформаційної безпеки, влади, представників інститутів громадянського суспільства, яка займатиметься виключно питаннями відповідності Концепції принципам соціальної відповідальності;

- організувати дискусію серед науковців у сфері політики, національної безпеки, журналістики, соціології, міжетнічних і міжконфесійних відносин, державних службовців вищого рівня та громадських експертів. Вони мають виробити власне українську термінологічну систему відповідно до сучасних наукових досягнень у галузі політики, сформулювати ключову мету відповідно до державного курсу, визначити перелік інформаційних потреб громадянина, суспільства, держави;

- прописати стратегічне бачення інтересів, загроз, завдань та методів державної політики у сфері інформаційної безпеки;

- розробити теоретичну модель ефективного державного менеджменту інформаційної безпеки;

- визначити механізм створення ефективної системи державного управління інформаційною безпекою як одне зі стратегічних завдань державної політики в межах Концепції;

- переглянути та перерозподілити функції управління інформаційною безпекою задля належного планування, моніторингу та виконання державних програм;

- залучити досвід провідних європейських та пострадянських країн, США тощо.

Висновки. У процесі дослідження Концепції інформаційної безпеки України здійснено теоретико-методологічний аналіз документа, розробленого у 2015 р., з погляду його відповідності концепції соціально відповідальної журналістики та визначено недоліки проекту; виокремлено ключові положення Концепції, які мають практичне значення для розвитку теорії соціальної відповідальності в Україні; визначено характер впливу документа на становлення соціально відповіда-

льної журналістики та його функції у цьому процесі у разі імплементації Концепції на законодавчому рівні; а також сформульовано рекомендації щодо вдосконалення документа в частині оптимізації журналістської діяльності як соціально відповідальної.

Шляхом аналізу підтверджено, що Концепція в її нинішньому вигляді не може стати платформою для побудови системи інформаційної безпеки держави та громадянського суспільства, що в цілому передбачає прийняття політичних рішень та ефективну реалізацію державної політики у сфері інформаційної безпеки. Документ повинен забезпечувати всебічну поінформованість українського суспільства щодо основних векторів розвитку держави, реальної політичної та економічної ситуації, своїх прав та обов'язків тощо. Саме тому Концепція інформаційної безпеки України потребує залучення міжнародного досвіду та фахівців до її доопрацювання, а саме: наукової спільноти, фахівців у сфері інформаційної безпеки, влади, представників інститутів громадянського суспільства, завдання ж Експертної ради та Міністерства інформаційної політики – належна організація та контроль цього процесу.

На сьогодні є необхідним затвердження на державному рівні документа, який би ефективно регулював український інформаційний простір.

Темою подальших досліджень у розглянутій сфері може стати ґрунтовний порівняльний аналіз документів інших держав, що регламентують інформаційну безпеку. Зокрема для України є актуальним вивчення досвіду реалізації принципу соціальної відповідальності медіа Росії, Польщі, США, Франції, Ізраїлю тощо. Це дасть змогу проаналізувати складники інформаційної безпеки в умовах глобалізації інформаційного простору і визначити основні критерії відповідності вітчизняних інформаційних систем актуальним потребам і проблемам громадянського суспільства.

Список літератури

1. *Концепція інформаційної безпеки України* [Текст]: проект // Міністерство інформаційної політики України [сайт]. – Текст. дані. – 2015. – Режим доступу: http://mip.gov.ua/done_img/d/30-project_08_06_15.pdf. – Назва з екрана. – Дата звернення: 14.02.2016.

2. *Правовий аналіз проекту Концепції інформаційної безпеки України* [Електронний ресурс] // Організація з безпеки та співробітництва в Європі / Бюро Представника ОБСЄ з питань свободи ЗМІ – липень 2015. – Режим доступу: <http://www.osce.org/uk/fom/175046?download=true> – Назва з екрана. – Дата звернення: 14.02.2016.

3. *Гриценко О. М. Українські ЗМІ в контексті глобальних процесів на початку ХХІ століття* / О. М. Гриценко // *Україна на шляху до Європи* / упоряд. : В. І. Шкляр, А. В. Юричко. – К. : Етнос, 2006. – С. 265–379.

4. *МакКуэйл Д.* Журналистика и общество : учеб. для журналистов / Д. МакКуэйл ; пер. с англ. – [2-е изд.] – М. : МедиаМир, 2014. – 368 с.

5. *МакМанус Дж.* Як розрізнити соціально відповідальну і безвідповідальну журналістику // Медіаграмотність. Інтернет-видання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.-mediasapiens.ua/material/yak-rozriznitisocialno-vidpovidalnu-i-bezvidpovidalnu-zhurnalistiku>. – Назва з екрана. – Дата звернення: 14.02.2016.

6. *Кастельс М.* Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс ; пер. с англ. – М. : ГУВШЭ, 2000. – С. 320.

7. *Шутов Р.* Глиняний фундамент інформаційної безпеки [Електронний ресурс] / Роман Шутов // сайт «Mediasapiens» / розділ «Законодавство». – Текст. дані. – 2015. – Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/media_law/law/koli_sosud_napivporozhniyscho_robiti_z_kontseptsieyu_informatsiynoi_bezpeki/. – Назва з екрана. – Дата звернення: 14.02.2016.

8. *Дуцик Д.* Кто відповідь за інфобезпеку? Кажуть – народ! [Електронний ресурс] / Діана Дуцик // сайт «Mediasapiens» / розділ «Блоги». – Текст. дані. – 2015. – Режим доступу: <http://blogs.mediasapiens.ua/?id=3898>. – Назва з екрана. – Дата звернення: 14.02.2016.

9. *Шеляженко Ю.* Почему концепцию информационной безопасности от «МинСтетца» необходимо переработать [Электронный ресурс] / Юрий Шеляженко // сайт «Politeka.net» / раздел «Аналитика». – Текст. данные. – 2015. – Режим доступу: <http://politeka.net/61631-pochemu-kontseptsiyu-informatsionnoj-bezopasnosti-ot-minstetsya-neobhodimo-pererabotat/>. – Название с экрана. – Дата обращения: 14.02.2016.

10. *Теплюк В. М.* Социальная ответственность журналиста / В. М. Теплюк. – М. : Мысль, 1984.

11. *Чічановський А. А.* Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем : підруч. / А. А. Чічановський, О. Г. Старіш. – К. : Грамота, 2010. – 568 с.

Reference list

1. *Ministry of Information Policy of Ukraine* (2015), *The Concept of Information Security of Ukraine*, available at: http://mip.gov.ua/done_img/d/30-project_08_06_15.pdf (accessed 14.02.2016).

Яковенко Е. А.

Концепция информационной безопасности Украины в контексте становления социально ответственной журналистики

РЕФЕРАТ. В статье проанализирована Концепция информационной безопасности Украины с точки зрения соответствия этого документа концепции социальной ответственности медиа. Цель исследования заключается в определении, как Концепция информационной безопасности Украины способствует становлению социально ответственной журналистики, а также формулировке рекомендаций по совершенствованию стратегического документа государства в части обеспечения социальной ответственности работников медиасферы. В процессе исследования были применены методы анализа, синтеза информации для исследования каждой структурной единицы документа и обобщения полученных данных; сравнения для сопоставления международного и украинского опыта разработки теории социальной ответственности; абстрагирования, чтобы выделить в Концепции положения, касающиеся регламентации социальной ответственности медиа, определить характер влияния документа на становление социально ответственной журналистики и его функции в этом процессе; а также дедуктивный метод для того, чтобы отдельные взгляды и критические замечания научного сообщества и собственный опыт соотнести с текстом Концепции.

Выделены ключевые положения Концепции, которые имеют практическое значение для развития теории социальной ответственности в Украине; определен характер влияния документа на становление социально ответственной журналистики и его функции в этом процессе в случае имплементации Концепции на законодательном уровне; а также даны рекомендации по усовершенствованию проекта в части оптимизации журналистской деятельности как социально ответственной.

Подтверждено, что проект Концепции информационной безопасности Украины на сегодня не является совершенным с точки зрения соответствия этого документа концепции социально ответственной журналистики и нуждается в доработке.

Ключевые слова: информационная безопасность; социально ответственная журналистика; информационная политика; информационное пространство.

